

حقوق دارویی

سمیه محمدنیا **حنایی** - سارا از این که هر روز جوش های جدیدی را در صورتش می دید، دیگر به ستوه آمده بود برای همین به پیشنهاد یکی از دوستانش به یکی از داروخانه های شهر مراجعه کرد. دوستش گفته بود که دکتر داروساز داروخانه با دیدن پوست هر فرد پماد دست سازی برایش درست می کند. داروخانه چی نگاه سر سری به صورت دخترک انداخت و گفت فردا عصر برای تحویل پماد ضد جوش به داروخانه بیا. فردا عصر شد و سارا با یک قوطی ۲۵۰ میلی گرمی پماد به خانه آمد. روی قوطی هیچ بر چسبی وجود نداشت. شب اول بعد از استفاده صورت سارا

شروع به سوختن کرد اما سارا فکر کرد که حتما پماد دارد عمل می کند. اما صبح روز سوم با صورت متورم و سرخ شده مواجه شد. با مراجعه به پزشک، کاشف به عمل آمد که پوست نسبت به پماد دست ساز واکنش نشان داده است. با مراجعه پدر سارا به داروخانه نیز معلوم شد که فرد سازنده نسخه پیچ بوده و اصلاً داروساز نیست! داروخانه ها تقریباً جزو معدود جاهایی هستند که افراد بدون دغدغه کلاهبرداری و ضرر دیدن پایه درون آن ها می گذارند و خرید می کنند. اما گاهی در همین داروخانه ها حقوقی از افراد ضایع می شود که آن ها را بر آن می دارد تا برای استیفای حقوق شان آستین بالا بزنند. تخلفاتی که در داروخانه ها اتفاق می افتد دامنه وسیعی دارد، این تخلفات شامل گران فروشی، کم فروشی، رعایت نکردن حد تعریف شده داروی تجویز شده، ارائه داروهای مشابه

به جای داروی تجویز شده بدون اطلاع مشتری، وجود جسم خارجی در داروهای دست ساز، فروش داروی تاریخ گذشته، مخدوش کردن تاریخ انقضای جعبه دارو، مخدوش کردن قیمت روی جعبه دارو و ممانعت از فروش دارو با وجود داشتن آن، فروش دارو به افراد بدون نسخه پزشک و ایجاد مشکل برای افراد بر اساس این سهل انگاری، رعایت نکردن حق نسخه پیچی و ... است. چنان چه با هر یک از این تخلفات رو به رو شدید فقط کافی است به سایت معاونت غذا و داروی استان مربوط وارد شوید و فرم الکترونیکی تخلف داروخانه را با دقت پر کنید. این معاونت وظیفه دارد به شکایت شما ظرف ۷۲ ساعت رسیدگی کند. چنان چه به پیگیری اینترنتی شکایت خیلی خوش بین نیستید می توانید به سازمان نظام پزشکی مراجعه و مراتب شکایت خود را اعلام کنید.

بررسی وضعیت چک های برگشتی و تاخیر در اجرای قانون جدید برای جایگزین غیر فیزیکی چک

چک الکترونیکی در راه است

محمد حقگو
روزنامه نگار
اقتصادی

برگشتی و ... موجب شده تا انجام معاملات مبتنی بر چک برای صاحبان کسب و کار هزینه بردار یا همراه با ریسک زیاد باشد. این ها همه در حالی است که بخش های مهمی از اجرای قانون چک از جمله چک الکترونیک مطابق آخرین گزارش ها، کماکان معطل مانده است. پرونده دخل و خرج امروز، نگاهی به وضعیت اخیر چک های برگشتی و تکالیف مهم بر زمین مانده نظام بانکی در ارتباط با قانون چک دارد.

روند رو به افزایش تعداد چک های برگشتی همزمان با رشد تعاملات اقتصادی و همچنین ثبات نسبی نسبت تعداد و ارزش این چک ها خبر از مشکلات عدیده ای می دهد که فعالان بازار کماکان در این حوزه با آن مواجه هستند. گزارش های میدانی هم مویید این مطلب هست که انواع کلاهبرداری منجر به رواج چک های برگشتی از یک سو و همچنین خطرات ناشی از اعتبار لاشه چک (نظیر مفقودی) و کماکان ریسک نه چندان زیاد صدور چک

صادر کننده به دارنده چک و برگشت بخشی از چک خودداری می کنند. در برخی موارد، چک های با مبالغ قابل توجه، صرفاً به دلیل کسری جزئی، برگشت خورده و دارنده چک نیز از این موضوع آگاه نمی شود. با توجه به همین بند، احتمال می رود در صورت نظارت دقیق بر حسن اجرای ماده ۵ قانون چک، آمار مبالغ چک های برگشتی در کشور، احتمالاً کاهش قابل ملاحظه ای بیابد.

دریافتی خود را به یک باره و به معنای واقعی کلمه سوخت شده دیدند. این در حالی بود که اگر مشخصات این چک ها با اجرای سامانه های الکترونیک بانکی قبلاً ثبت می شد، ابعاد فاجعه به حداقل می رسید. این موضوع و موضوعات مشابه نظیر مصائب چک سرقت شده و ... ناشی از اعتبار بخشی به لاشه کاغذی چک هاست که در نبود سامانه های الکترونیک بانکی کماکان رخ می دهد.

شناسایی و طی ارتباط با مسئولان برخی شعب و ایجاد اعتبار مصنوعی برای این افراد، چک های ۲۵ و ۵۰ برگی سفید امضای آن ها را بین ۵۰۰ تا ۲ میلیون تومان خریداری کرده و به متقاضیان فروخته اند.

رفع سوء اثر غیر قانونی

در شرایطی که انتظار می رود فعالیت صادر کنندگان چک های برگشتی محدود شود، با این حال، مشاهده می شود که برخی تخلفات ناشی از ضعف های قانونی و به کارگیری سامانه های الکترونیک نظیر چک الکترونیک، کماکان رخ می دهند. به عنوان مثال گزارش ها از پدیده رفع غیر قانونی سوء اثر چک خبر داده اند. روش کار سودجویان به این صورت بوده است که در یک دفتر اسناد رسمی، یک نفر، وکالتی جعلی از دارنده واقعی چک، بدون اطلاع وی ثبت کرده و سپس با استفاده از آن و کالت نامه، به صادر کننده چک، رضایت نامه ای برای آن چک برگشتی می دهد. سپس این فرد با مراجعه به شعبه بانکی که به صادر کننده چک برگشتی، دسته چک داده است، رضایت نامه را تحویل داده و بانک نیز به دلیل این که مشخصاتی از دارنده واقعی چک نداشته، آن رضایت نامه را پذیرفته و رفع سوء اثر چک به همین راحتی انجام شده است. بعد از این کار هم، تمام محدودیت های چک برگشتی برای صادر کننده از بین رفته و وی می تواند دسته چکی جدید نیز دریافت کند!

داغ مضاعف پلاسکو روی چک

آتش سوزی پلاسکو جدای از ضرر های فیزیکی به سرمایه کسبه، مضل مهم مربوط به روش سنتی معاملات چکی را نشان داد. به طوری که بسیاری از کسبه این بازار به مانند دیگر بازارها، با سوختن سرمایه و به خصوص چک های موجود خود عملاً بخش زیادی از مطالبات

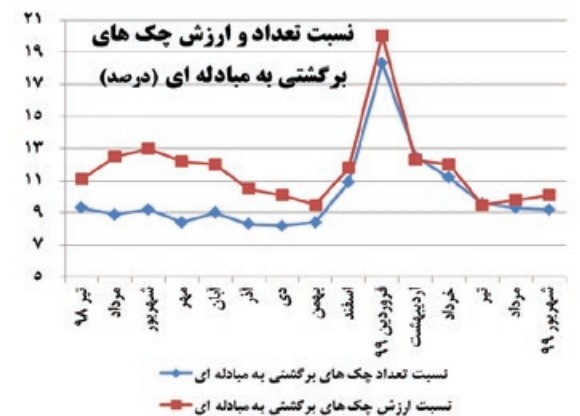
کمتر فعال اقتصادی را می توان یافت که تاکنون از مشکلات دریافت چک برگشتی بی نصیب بوده باشد. آمارها در این زمینه از روند رو به رشد تعداد چک

مانده و نشان می دهد که نیاز به اقدامات اساسی تری برای مهار موتور بی اعتمادی با استفاده از چک ها در بازار است. در این زمینه و از جمله مصائب و پدیده هایی که تاکنون در فضای معاملات چک ها رصد شده اند، می توان به دریافت چک های به اصطلاح «فروشی» اشاره کرد. خبرگزاری فارس در این باره و در گزارش مردادماه خود، از باندهای متخلفی خبر داده که از طریق رابطان خود در شهرستان ها، افراد کم بضاعت، بی خانمان و معتاد را

های برگشتی که به نوعی مسموم کننده فضای تعاملات اقتصادی هستند، خبر می دهند. بر این اساس و به عنوان مثال در سال ۹۸، تعداد ۸ میلیون و ۲۷۰ هزار فقره چک برگشت خورده است. این یعنی نزدیک به هزار فقره چک در هر ساعت از شبانه روز در کشور در سال گذشته برگشت خورده اند.

از سوی دیگر به رغم اجرای بخشی از مقررات قانون جدید چک نظیر استعمال سوابق صادر کننده چک، نسبت تعداد و

طبق زمان بندی قبلی، آخرین بخش از احکام قانون اصلاح قانون صدور چک که در ماده ۲۱ مکرر این قانون ذکر شده است، در تاریخ ۲۱ آذرماه امسال قرار است لازم الاجرا شود

۲۱ آذرماه تحول جدیدی رخ می دهد؟

طبق زمان بندی قبلی، آخرین بخش از احکام قانون اصلاح قانون صدور چک که در ماده ۲۱ مکرر این قانون ذکر شده است، در تاریخ ۲۱ آذرماه امسال قرار است لازم الاجرا شود. مهم ترین بخش های این ماده قانونی عبارتند از: «جلوگیری از دریافت دسته چک، صدور چک جدید و استفاده از چک موردی برای افراد ورشکسته و معسر، ایجاد امکان استعمال آخرین وضعیت صادر کننده چک شامل سقف اعتبار مجاز، سابقه چک برگشتی در سه سال اخیر و میزان تعهدات چک های تسویه نشده، ایجاد امکان ثبت اطلاعات برگه چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی در هنگام صدور توسط صادر کننده، تسویه چک صرفاً در سامانه چکاوک بر اساس استعمال از سامانه صیاد (بی اعتبار شدن فیزیکی چک)، ممنوعیت صدور و ظهر نویسی چک در وجه حامل و ثبت انتقال چک در سامانه صیاد به جای پشت نویسی». به عبارتی مهم ترین کارکرد این ماده قانونی رami توان جایگزین شدن اطلاعات سامانه بانک مرکزی با اطلاعات مندرج بر رو و پشت برگه چک دانست. با این حال می بایست منتظر ماند و دید در عمل چه میزان اجرایی خواهد شد و آیا در سر صاحبان کسب و کار در این روزهای کرونایی تقلیل می یابد یا خیر؟